

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 30.9.2010
COM(2010) 516 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Vmesni pregled Uredbe LIFE+

SEC(2010) 1120

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Vmesni pregled Uredbe LIFE+

1. UVOD

Program LIFE, ki se je začel leta 1992, je med vodilnimi viri financiranja okoljskih projektov, z njim se je financiralo 3 115 projektov in s tem prispevalo 2,2 milijarde EUR za varstvo okolja. Zadnji finančni instrument za okolje (LIFE+) je bil sprejet z Uredbo (ES) št. 614/2007 (Uredba)¹.

Cilj Uredbe je prispevati k izvajanju, posodobitvi in razvoju okoljske politike EU ter zakonodaje, s čimer prispeva k trajnostnemu razvoju (člen 1(2)). Drugi cilj je prispevati k obveščanju in širjenju okoljske problematike v EU.

Uredba se uporablja za obdobje 2007–2013 in razpolaga s finančnimi sredstvi v višini 2,14 milijarde EUR. Evropski parlament je zagotovil dodatna sredstva, da je proračun povečal na 2,17 milijarde EUR. V okviru LIFE+ so možne tri oblike financiranja:

- **donacije za dejavnosti**, tradicionalni program LIFE, kar znaša 78 % proračuna;
- **donacije za poslovanje NVO**, prejšnji program NVO, kar znaša 3 % proračuna;
- **pogodbe o javnih naročilih** za zagotavljanje storitev, kar znaša 19 % proračuna.

V skladu s členom 15(2) Uredbe mora Komisija Evropskemu parlamentu in odboru LIFE+ najpozneje do 30. septembra 2010 predložiti vmesni pregled. Komisija mora tudi poročati o ukrepih, sprejetih za zagotovitev dopolnjevanja z drugimi finančnimi instrumenti EU (člen 9 Uredbe).

Pri pripravi tega pregleda je Komisija povzela zunanjo oceno, objavljeno junija 2010 (v nadaljnjem besedilu: ocena)².

Ker je Uredba začela veljati junija 2007, so se prvi razpisi za predloge lahko začeli šele oktobra 2007, projekti pa januarja 2009. Zato so na voljo le omejene informacije o rezultatih. Zaključke ocene je treba šteti kot okvirne, potrjeni bodo v prihodnjih letih.

2. REZULTATI IN NOVA SPOZNANJA

V obdobju poročanja je bil LIFE+ učinkovito orodje za izvajanje prednostnih nalog v šestem okoljskem akcijskem programu (6EAP)³. Naslednje točke vsebujejo analizo uspešnosti posameznih oblik financiranja.

2.1. Postopek poenostavitve

LIFE+ je konsolidiral skoraj vse okoljske izdatke⁴ GD za okolje v enoten finančni instrument. Uredba je tudi združila dve obliki financiranja, tj. javna naročila in donacije, da bi se povečala

---

¹ UL L 149, 9.6.2007.

² <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#mte2010>

³ Za natančnejše informacije glej delovni dokument služb Komisije.

⁴ LIFE, trajnostni razvoj urbanih območij in programi NVO, „Forest Focus“ ter proračunske postavke GD za okolje brez pravne podlage.

fleksibilnost pri izbiri ene ali druge glede na potrebe politike, kot je določeno v Prilogi II Uredbe.

Glavna prednost združevanja je možnost **izboljšane strateškega načrtovanja**. V oceni se priznajo prizadevanja za povečanje sinergij med donacijami za dejavnosti in razvojem/posodabljanjem politike, pri čemer se ugotavljajo možnosti za izboljšanje. Tako je zato, ker so rezultati projektov vidni po 3–5 letih, zaradi česar so donacije za dejavnosti bolj primerne za podporo izvajanja kot razvoja politike.

Vendar so bile ugotovljene nekatere pomanjkljivosti zlasti za „**Forest Focus**“. Čeprav se je financiranje v okviru LIFE+ ohranilo, je „Forest Focus“ temeljil na osrednjem posrednem upravljanju, pri katerem so nacionalne agencije dodelile delež finančne podpore na nekonkurenčni osnovi. To se ne dogaja več. V oceni se priporoča posvetovanje z državami članicami o tej očitni pomanjkljivosti LIFE+.

V oceni se je preučil tudi vpliv **člena 1(2) Uredbe**, v katerem je določeno, da morajo biti vse financirane dejavnosti v korist držav članic. Stroga razlaga te določbe preprečuje financiranje dejavnosti zunaj EU, kar je povzročilo mnoge kompromise. Pri donacijah za dejavnosti pa zmanjšuje možnost za financiranje projektov, ki obravnavajo čezmejne okoljske probleme zunaj EU. Pri podpori NVO ima negativni vpliv na mednarodno razsežnost njihovega dela, npr. na izgradnjo zmogljivosti članov. Pri javnih naročilih zmanjšuje sposobnost za izvajanje komunikacijskih dejavnosti, npr. mednarodnih prirediteljev, zunaj EU.

2.2. Donacije za dejavnosti

Donacije za dejavnosti so nasledile LIFE III, vendar Uredba uvaja spremembe: biotska raznovrstnost je dodana k področju „narava“, obseg področja „okolje“ pa je razširjen, da se prilagodi prednostnim nalogam šestega okoljskega akcijskega programa. Področje „tretje države“ je odpravljeno, njegove dejavnosti pa so vključene v druge instrumente. Oblikovan je novi del „Informacije in obveščanje“, da bi se izboljšalo sporočanje o okoljskih temah.

Področja LIFE+

Narava in biotska raznovrstnost: projekti, ki prispevajo k izvajanju direktiv o pticah in habitatih, ter sporočilo „Zaustavitev izgube biotske raznovrstnosti do leta 2010“.

Okolje in upravljanje: inovativni ali predstavitveni projekti v zvezi z okoljskimi cilji EU.

Informacije in obveščanje: kampanje obveščanja in osveščanja o okoljski politiki EU in gozdnih požarih.

Delež sofinanciranja je 50 % upravičenih stroškov, najvišji delež sofinanciranja pri projektih „narava“ pa je lahko do 75 %, če obravnavajo prednostne habitate ali vrste.

V obdobju poročanja je bilo financiranih 547 projektov. Projekti v okviru „narava in biotska raznovrstnost“ predstavljajo okoli 51 % proračuna za donacije za dejavnosti, s čimer je izpolnjena obveznost, da se dodeli najmanj 50 % proračunskih sredstev za donacije za dejavnosti v zvezi z naravo in biotsko raznovrstnostjo.

Tradicionalna področja LIFE (npr. LIFE narava in LIFE okolje) še vedno igrajo osrednjo vlogo, počasi pa se uveljavljata dve novi področji. To je običajno, ker se morajo morebitni upravičenci privaditi na nove izbirne postopke, pravila in zahteve. Finančna kriza vpliva tudi

na razpise za predloge. Za zasebne upravičence in NVO je težje pridobiti sofinanciranje in v mnogih primerih so zasebni subjekti umaknili podporo. Ta problem se je pojavil tudi pri javnih prosilcih, in sicer zaradi proračunskih omejitev, ki so posledica ukrepov za premagovanje krize.

V zvezi s projekti, ki se financirajo v posameznih državah članicah, je Uredba uvedla okvirne **nacionalne dodelitve**, da bi spodbudila sorazmerno porazdelitev projektov po EU. Nacionalne dodelitve so izboljšale geografsko porazdelitev projektov, a le v manjši meri. Italija, Španija in Nemčija ostajajo države članice, ki prejemajo več sredstev LIFE+. Nove države članice imajo na splošno manj uspeha. V zunanji študiji je bilo za to ugotovljenih več osnovnih razlogov, npr. dejavna podpora proslcem s strani nacionalnih organov ali dostop do ustreznih sredstev.

Ocena opozarja, da se lahko zaradi nacionalnih dodelitev izberejo slabši projekti, kar bi vplivalo na učinkovitost programa, da zagotovi dodano vrednost EU.

Dodana vrednost EU

V oceni je ugotovljeno, da je LIFE+ še naprej pomemben, saj je edini finančni instrument EU, ki se izrecno osredotoča na okolje: „Program je še bolj potreben zaradi neuresničitve ciljev o biotski raznovrstnosti EU in potrebe po spodbujanju in vlaganju v naravni kapital in zeleno gospodarstvo.“

Program ustvarja dodano vrednost z izboljšanjem izvajanja okoljske politike EU na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni in z zagotavljanjem izmenjave informacij po vsej EU. Z vključitvijo novih tem in področij sta se podprla njegov pomen in zmogljivost ustvarjanja dodane vrednosti EU. Upravičenci in države članice menijo, da je nadaljevanje programa bistvenega pomena za izvajanje okoljske politike EU. Vse zainteresirane strani so LIFE+ v veliki meri sprejele.

V oceni je ugotovljeno, da so trenutni sistemi za izbor, upravljanje in spremljanje uspešni, učinkoviti in dobro zasnovani za ustvarjanje dodane vrednosti EU.

Uredba opredeli dodano vrednost za **naravo in biotsko raznovrstnost** kot izvajanje zakonodaje EU. V oceni je prikazano, da je LIFE+ učinkovit instrument za doseganje ciljev EU za naravo in biotsko raznovrstnost. Za mnoge prosilce je ključni mehanizem financiranja za spodbujanje in izvajanje ohranjanja narave v EU, ker je njegov osnovni cilj varstvo narave, medtem ko je v drugih programih ta cilj drugotnega pomena. Spodbujevalni učinek projektov LIFE+ je izboljšal izvajanje politik za varstvo narave v državah članicah.

LIFE+ pomaga pri sprejemanju načrtov upravljanja, obnavljanju dragocenih habitatov, obnovi značilnih vrst in razvoju omrežja Natura2000. Pomaga tudi pri oblikovanju platform za sodelovanje, ki spodbujajo partnerstva in tako poenostavljajo prenos najboljše prakse med zainteresiranimi stranmi in nosilci odločitev. Področje biotske raznovrstnosti ima priložnost postati glavni instrument za izrecno financiranje izvajanja akcijskega načrta za biotsko raznovrstnost s poudarkom na ohranjanju biotske raznovrstnosti v celoti. Doslej so bili glavni prispevki projektov o biotski raznovrstnosti boj proti invazivnim tujim vrstam, spodbujanje zelene infrastrukture ali vloga kmetijstva pri ohranjanju biotske raznovrstnosti. Vendar mora to področje še razviti vse svoje možnosti: kljub mnogim vlogam je bilo za financiranje izbranih samo 24 projektov, vendar se je stopnja uspešnosti povečala s 13 % pri razpisu leta 2007 na 38 % pri razpisu leta 2009. Zahteve v okviru tega sestavnega dela so strožje, kar

deloma pojasni nizko stopnjo uspešnosti. Trg biotske raznovrstnosti je tudi obsežnejši od trga narave in manj konsolidiran, kar zahteva več prizadevanj za oglaševanje tega področja.

V oceni se priporočajo povečana fleksibilnost in večja prizadevanja, da bi se pritegnila širša skupnost za biotsko raznovrstnost. Za naslednje programsko obdobje ocena priporoča uskladitev biotske raznovrstnosti z zahtevami narave in povečanje stopnje sofinanciranja, da se povečata število in kakovost vlog.

Za **okolje in upravljanje** ponuja LIFE+ priložnosti za financiranje na področjih, ki jih drugi skladi ne krijejo (hrup, zrak, kemikalije, strateški pristopi). Dodana vrednost je povezana z možnostjo prenosljivosti projekta, kar bo izboljšalo izvajanje politik EU. Ta širši vpliv je bil v izbirnem postopku pri ocenjevanju dodane vrednosti za EU ocenjen kot srednji ali velik.

Na tem področju so odpadki in naravni viri, podnebne spremembe in voda predstavljali 71 % vseh financiranih projektov. Vendar se v letih 2008 in 2009 kaže pozitiven trend pri številu vlog in izbranih projektov za nove teme.

Področje okolje in upravljanje zagotavlja pozitivno spodbudo za podporo prehoda na bolj trajnostno proizvodnjo, kar bo premostilo vrzel med raziskavami in razvojem obsežne komercialne uporabe. Je učinkovito orodje za podporo ključnih sektorjev pri pridobivanju konkurenčne prednosti s sprejetjem postopkov za bolj učinkovito porabo sredstev in bolj zeleno proizvodnjo. Mnogo BAT in BREF je bilo razvitih s sofinanciranjem LIFE.

Predstavlja tudi pomembno podporo za ekološke inovacije v zasebnem in javnem sektorju: vedno večji delež projektov (okoli dve tretjini) obravnava inovativno upravljanje ali poslovne metode.

Je tudi učinkovit instrument za izmenjavo najboljše prakse in spodbujanje učenja med novimi in starimi državami članicami, saj nudi odlično platformo za nadnacionalne projekte, v katerih se podjetja združijo in delijo izkušnje.

Vendar Uredba ni rešila glavnega problema, ki je bil ugotovljen v naknadni oceni programa, tj. pomanjkanje močne strateške usmeritve na prednostne naloge okoljske politike. Priloga II Uredbe ne dovoljuje določanja zelo posebnih prednostnih nalog ter s tem po možnosti omejuje možnost, da bi vplivi segali prek posameznega projekta, ter možnost za ocenjevanje rezultatov na tematski ravni.

V oceni se priporoča bolj natančno določanje prednostnih nalog in poudarkov v okviru vsake teme. Za naslednje programsko obdobje se priporoča določanje letnih prednostnih področij ali osredotočanje na interese politike EU, za katere je bolj verjetno, da jih bo program izpolnil, s čimer se zagotovi največja vrednost.

Ocena za **LIFE+ Informacije** kaže, da je financiranje kampanj obveščanja in osveščanja na nacionalni in lokalni ravni zelo težavno. Zato to področje ponuja edinstveno priložnost za premagovanje te ovire in širše spodbujanje okoljskih tem. Vendar je bilo doslej za financiranje izbranih samo 38 projektov. Precejšnje število projektov je bilo v razpisu leta 2007 zavrženih, ker niso bili dovolj ambiciozni ali pa niso imeli jasnih okoljskih ciljev. Navodila za prosilce so bila spremenjena, da bi zagotovili več projektov, ki so primerni za to področje. Posledično se je izboljšala skupna kakovost projektov, vendar so rezultati še vedno skromni v primerjavi z drugimi področji. Financirani projekti zajemajo tudi široko področje tem in so namenjeni zelo različnim ciljnim skupinam, saj se osredotočajo na lokalne ali

regionalne probleme, kar omejuje njihovo dodano vrednost. Vendar imajo nekateri projekti pomembnejši vpliv na ravni EU.

V oceni se priporoča boljša opredelitev tega področja, da bi se prosilce bolje usmerjalo ter da bi se izboljšala kakovost vlog. Za naslednje programsko obdobje se priporoča povečanje stopnje sofinanciranja, da se omogočijo širše kampanje in več vlog.

Dopolnjevanje

Iz LIFE+ se ne smejo financirati dejavnosti, ki se lahko financirajo iz drugih skladov EU (člen 9 Uredbe). Ta stroga obveznost bi zahtevala jasno razmejitev med LIFE+ in drugimi skladi. V oceni se priznavajo prizadevanja za zagotovitev dopolnjevanja. V obrazcih za vloge se zahtevajo informacije o ukrepih, vključenih v predlog, ki se lahko financirajo iz drugih programov podpore. Prosilci morajo pojasniti, zakaj menijo, da navedeni ukrepi ne spadajo v glavno področje uporabe za druge instrumente EU in morajo izjaviti, da za ukrepe, našteje v predlogu, ne prejema in pomoči iz katerih koli drugih instrumentov EU in je ne bodo prejeli.

Komisija usklajuje postopek, da bi določila projekte, ki bi se lahko financirali iz drugih skladov EU. Protokol za upravljanje predložitve iz okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (CIP) ter LIFE+ okolje in upravljanje se je razvil, da bi se opredelil najprimernejši instrument za zadevno dejavnost. Drugi ukrepi vključujejo soglasje, da bodo države članice morebitnim prosilcem zagotovile dodatna navodila.

Komisija se osredotoča na preprečevanje dvojnega financiranja, vendar poskuša najti bolj pozitiven pristop k dopolnjevanju z dodeljevanjem dodatnih točk projektom, ki dokažejo sinergijo z drugimi skladi ali celovitejši pristop pri uporabi različnih skladov. Vendar je vzpostavljanje in krepitev sinergij z drugimi programi zahtevnejša naloga, če so ti decentralizirani ali v soupravljanju z nacionalnimi, regionalnimi ali lokalnimi organi. Prosilci običajno tudi izberejo sklad, ki ga bolje poznajo.

Potrebni je več prizadevanj za izboljšanje sinergij med sedmim okvirnim raziskovalnim programom, LIFE+ okolje, CIP, EKSRP, strukturnimi in kohezijskimi skladi, da se spremljajo inovativne ideje od nastanka, preskušanja in predstavitve do trženja in razširjanja.

V oceni se priporoča združevanje dela ekološke inovacije CIP ter LIFE+ okolje in upravljanje za naslednje programsko obdobje, da bi se ustvaril enoten mehanizem za ekološke inovacije. Razlog za to je vloga GD za okolje pri nadzoru replikacije trga, nasvetih za razpise prek izvajalske agencije za konkurenčnost in inovacije ter tesne povezave med cilji LIFE+ in CIP.

Ocena poudarja izzive celovitega pristopa, da bi se dodelila zadostna finančna sredstva za potrebe okolja. V novejših študijah o financiranju Nature 2000 je navedeno, da je še vedno možno izboljšati črpanje sredstev iz različnih instrumentov EU, da bi se izpolnile finančne potrebe omrežja. LIFE+ se lahko uporablja za izboljšanje črpanja sredstev in sicer tako, da se sprejme pozitiven pristop do dopolnjevanja z učinkovitim spodbujanjem celovite uporabe različnih skladov EU.

V oceni je bila izvedena predhodna presoja vpliva ustavitve programa LIFE za tretje države. Potrebna je nadaljnja analiza, vendar je bilo v oceni zaključeno, da je LIFE za tretje države enostaven in fleksibilen ter da alternativni instrumenti ne bodo vedno financirali prosilcev ali projektov, ki bi pri prejšnjih programih LIFE lahko imeli zagotovljeno financiranje. Ti

instrumenti zagotavljajo financiranje kot del veliko večje razvojne agende, pri čemer okoljske prednostne naloge nimajo več osrednje vloge in se lahko ustvari tematska in geografska vrzel pri financiranju. Po drugi strani je bilo v zunanjem pregledu tematskega programa za okolje in trajnostno upravljanje naravnih virov (ENRTP) iz leta 2009 ugotovljeno, da ENRTP omogoča izvajanje okoljske politike EU na svetovni ravni.

2.3. Donacije za poslovanje NVO

Cilj tega financiranja je omogočiti okoljskim NVO, ki delujejo v Evropi, da prispevajo k uravnoteženemu sodelovanju zainteresiranih strani pri političnih postopkih EU. Ocena je potrdila nadaljnjo pomembnost financiranja.

Leta 2007 je bilo izbranih 30 NVO, leta 2008 33, leta 2009 pa 32. Te organizacije predstavljajo širok spekter okoljskih NVO glede na velikost, osredotočenost in geografsko pokritost. Večina financiranih NVO ima sedež v Bruslju ali njegovi bližini, ker so dejavno vključene v politične postopke in potrebujejo dostop do institucij EU. Včlanjene organizacije iz vseh držav EU in zunaj EU pa zastopajo njihova omrežja.

Ocena kaže, da so zajete vse prednostne naloge šestega okoljskega akcijskega programa in da ustvarjajo dobro ravnovesje med razvojem in izvajanjem politike ter vzpostavljanjem zmogljivosti. Ugotovljeno je tudi, da izbrane NVO pomembno prispevajo k politiki EU. Nekateri postopkovni in upravni vidiki se lahko izboljšajo, npr. časovna razporeditev letnih odločitev o izboru, ki omogoča, da se pogodbe podpišejo šele več mesecev po začetku leta financiranja.

V oceni se priporoča premik v časovnem razporedu izbirnih postopkov ali prehod na večletne okvirne sporazume o partnerstvu, da bi se obravnavali problemi z likvidnostjo in izboljšala stroškovna učinkovitost. Uvodna izjava 12 Uredbe zahteva, da NVO delujejo *vsaj v treh evropskih državah*, da so upravičene. Za naslednje programsko obdobje ocena priporoča povečanje tega števila, da se bo politični postopek obogatil s potrebnimi izkušnjami pri povezovanju in s praktičnimi izkušnjami.

2.4. Podpora za razvoj in izvajanje politike

Komisija uporablja javna naročila za študije in ocene, organizacijo sestankov, delavnic in seminarjev ali za razvoj in vzdrževanje računalniških sistemov (npr. spletna stran LIFE ali informacijski sistem Natura2000). To financiranje se uporablja tudi za pomoč Komisiji pri obveščanju, objavljanju in razširjanju informacij, ki so pomembne za njene cilje.

Ocena kaže, da javna naročila temeljijo na uveljavljenih zadovoljivih postopkih. Ti postopki zagotavljajo, da je financiranje ustrezno povezano s prednostnimi nalogami, poudarjenimi v delovnem programu Komisije, z dejavnostmi, ki neposredno prispevajo k izvajanju okoljskih politik EU. V oceni je tudi ugotovljeno, da so javna naročila za take storitve ključnega pomena za Komisijo.

V oceni se priporoča spodbujanje mehanizmov za povratne informacije o kakovosti storitev, ki jih zagotavljajo zunanji izvajalci, in spodbujanje sklepanja večletnih pogodb.

3. POT NAPREJ

3.1. Ukrepi za preostalo obdobje financiranja

Komisija je upoštevala priporočila iz poročila svetovalcev in sprejema potrebne ukrepe, da bi rešila najtesnejše probleme. Več glavnih priporočil, npr. v zvezi z nacionalnimi dodelitvami ali stopnjo sofinanciranja, se ne da izvajati brez spremembe Uredbe, upoštevala pa se bodo pri oblikovanju vseh prihodnjih instrumentov. Ukrepi, ki se tu predlagajo, se lahko izvajajo v sedanjem okviru.

Komisija je:

- organizirala delavnice za morebitne prosilce po vsakem razpisu za predloge, da bi povečala število in kakovost vlog.
- bistveno popravila navodila za prosilce na razpisu za leto 2010 v zvezi z donacijami za dejavnosti, saj je vključila več primerov in fleksibilnih pristopov, tudi za pridobitev višjih stopenj sofinanciranja v okviru omejitev Uredbe. Za vsako temo so bili določeni okvirni sezname prednostnih območij v okviru LIFE+ okolje in upravljanje, ki odražajo politične prednostne naloge v delovnem programu za leto 2010. Cilj teh sprememb je tudi izboljšati črpanje sredstev za področja LIFE+ s slabšo uspešnostjo.
- skrajšala izbirne postopke, ne da bi se pri tem zmanjšala kakovost izbire projektov.
- izboljšala mehanizme za izvajanje bolj sistematičnih naknadnih ogledov za oceno trajnosti.
- izboljšala prizadevanja za podporo nacionalnim točkam za stike in držav članic, ki prejmejo manj sredstev. Komisija je leta 2010 organizirala dvodnevno usposabljanje za povečanje njihove vloge pri izbiri, upravljanju in spremljanju projektov. Komisija je razvila tudi smernice o komunikacijskih dejavnostih za nacionalne točke za stike.

Komisija bo:

- nadaljevala svoja prizadevanja, da bi donacije za dejavnosti bolje vključila v razvoj in izvajanje politike.
- okrepila in izboljšala dejavnosti razširjanja informacij ter povečala prizadevanja za pritegnitev netradicionalnih prosilcev LIFE, zlasti za biotsko raznovrstnost in nove teme v okviru okolja in upravljanja. To vključuje objavljanje bolj prilagojenih tematskih brošur, da bi se pokazalo, kako projekti LIFE+ obravnavajo okoljska vprašanja, organizacijo tematskih konferenc, da bi se izmenjale izkušnje in širili rezultati projektov, izboljšanje količine in kakovosti informacij, ki so na voljo na spletni strani LIFE.
- spodbujala povezovanje v mreže, med drugim z organizacijo regionalnih in evropskih srečanj za projekte, da bi se izmenjale izkušnje in tehnično znanje. Povezovanje v mreže je postalo obvezno za projekte. Ustanovil se je forum za razpravo o projektih LIFE+.
- preučevala možnosti za razvoj kazalcev rezultatov, podobnih tistim, ki so sprejeti v okviru CIP.

- preučila nove načine za izboljšanje sinergij in dopolnjevanja z drugimi skladi. Lahko se sprejmejo protokoli z drugimi programi. Preučila bo tudi načine za izboljšanje komunikacije med različnimi službami Komisije in s pristojnimi organi ter razvoj smernic.
- preučila bo večjo usmeritev na letne prednostne naloge programa financiranja NVO in možnosti za uvedbo zunanje ocene in večletnih okvirnih partnerstev. Komisija bo pregledala tudi kazalce za spremljanje operativnih dejavnosti NVO in zlasti ocenila učinkovitost trenutnega sistema pri prispevanju k boljšemu okoljskemu upravljanju s povečanjem sodelovanja zainteresiranih strani pri posvetovanju o politiki in njenem izvajanju.

3.2. Prihodnost LIFE+

Komisija v skladu s členom 15(3) Uredbe po potrebi predloži predlog za nadaljnji razvoj finančnega instrumenta izključno za okoljsko področje, ki se bo uporabljal od leta 2014 naprej. Komisija že izvaja vrsto študij za analizo učinkovitih načinov za reševanje trenutnih in nastajajočih okoljskih problemov.

Na tej stopnji je prvi in glavni zaključek vmesne ocene, da je posebni instrument za okolje, npr. LIFE, pomemben in potreben ter ustvarja dodano vrednost EU pri razvoju in izvajanju okoljske politike EU. Vendar je potrebnega več truda za opredelitev okoljskih finančnih potreb in glavnih ovir pri njihovem financiranju, da se določijo druge možnosti za okoljske izdatke v naslednjem programskem obdobju.

Ocena poudarja pomen zagotavljanja zadostnega okvira za financiranje Nature 2000 in biotske raznovrstnosti. Evropski svet si prizadeva za dolgoročno vizijo biotske raznovrstnosti 2050 in cilje 2020, določene v sklepih Sveta z dne 15. marca 2010. Zdaj, ko je omrežje vzpostavljeno, se je treba osredotočiti na dejavno ohranjanje in vzdrževanje, kar bi pomenilo pomembno povečanje stroškov javnih in zasebnih upraviteljev omrežja. Istočasno je treba upoštevati nadaljnje naložbe, ki bi prispevale k novi viziji biotske raznovrstnosti EU.

Pri vsakem prihodnjem instrumentu je treba pretehtati tudi, ali je potrebna večja usmerjenost, npr. letna prednostna področja ali politične prednostne naloge, v trenutnem LIFE+ okolje in upravljanje, da bi se povečala dodana vrednost. Treba je preučiti mehanizme uresničevanja, razen donacij za dejavnosti, da se opredeli najbolj učinkovito financiranje EU za potrebe poslovnega in javnega sektorja. Kot se predlaga v oceni, so ti drugi mehanizmi lahko neposredne naložbe, financiranje naložb za spodbujanje financiranja iz zasebnega sektorja, jamstva za posojila, kapital ter kombiniranje donacij in drugih finančnih instrumentov. Podobno bo Komisija ocenila učinkovitost ohranitve dveh različnih instrumentov (npr. CIP in LIFE+ okolje in upravljanje) za financiranje inovativnih idej za okolje in ali so potrebna druga posebna sredstva (npr. posebni instrument za podnebje).

Pregledati je treba sredstva za okoljske NVO EU, da se bo učinkoviteje podprla njihova vloga pri izvajanju okoljske zakonodaje EU in ustvarjanju baze znanja za okoljsko politiko ter spodbujanju novih udeležencev in novih omrežij.

Preučila se bo tudi zunanja razsežnost okoljske politike na osnovi zaključkov ocene. Izvajala se bo nadaljnja analiza, da bi se povečala učinkovitost in vpliv instrumentov, ki se lahko uporabijo za kritje zunanje razsežnosti okoljske politike, ter da bi se v zvezi s tem predlagale najprimernejše možnosti.

Komisija bo septembra 2010 začela presojo vpliva različnih možnosti za pregled Uredbe. Temeljila bo na študijah o povečanem vključevanju okoljskih vprašanj v podporne instrumente EU in ocene LIFE ter upoštevala ocene drugih skladov EU.

Presoja vpliva bo obravnavala temeljno vprašanje najboljših postopkov za financiranje potreb okolja. Cilj je opredeliti tista okoljska področja s finančnimi potrebami, za katera bi bil poseben instrument EU za okolje najučinkovitejši način reševanja okoljskih problemov in pri katerih bi lahko bilo okoljsko financiranje z drugimi instrumenti, razen LIFE, bolj primerno. Komisija pričakuje, da bo imela na koncu tega postopka dovolj informacij za določitev najučinkovitejše oblike za financiranje okolja (instrument, prednostna naloga, področje uporabe, proračunske dodelitve), da bi čim bolj povečala dodano vrednost EU.

Rezultati presoje vpliva bodo na voljo do tretje četrtine leta 2011 in bodo predstavljali osnovo predloga Komisije za nov finančni instrument za okolje, če je to pomembno.